

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v soboto, dne 4. novembra 1933.

Štev. 126.

Ali bomo

prepozni?

Od leta 1914 smo morali ob vseh važnejših dogodkih konstatirati vedno in isto žalostno dejstvo, da so nas dogodki prehiteli. Ko smo šele pričeli misliti na to, kaj bi ukrenili, so bili dogodki vedno že končani in vedno smo bili pred gotovimi dejstvi. Izgube, ki so vsled tega za nas nastale, so ogromne in tako znane, da jih ni treba še posebej povdarjati.

Tudi sedaj se pripravljajo po svetu veliki dogodki. Iz vseh držav prihajajo poročila, kako se na vse pretege posvetujejo diplomati, kako bi našli pot iz sedanjega nad vse zapletenega in še bolj nevarnega mednarodnega položaja in že se čujejo sva-reči glasovi, da se bo v prihodnjih treh letih odločilo, če si zna Evropa ohraniti mir ali ne. Številna potovanja diplomatov na vse strani, vedno nove konference le še potrjujejo te napovedi in vedno bolj je jasno, da se pripravljajo veliki dogodki.

Vsi narodi hite zato, da se tudi notranje pripravijo na te dogodke, zato se izdajajo odredbe za bolj učinkovito organizacijo vseh narodnih sil, zato se posveča po svetu gospodarskim vprašanjem vse večja pozornost in v mnogih državah se hočejo zaradi boljše in smotrenejše ureditve gospodarskih vprašanj spremeniti obstoječe ustave v stanovske in v korporacijske ustave.

Najbolj grandiozni dogodki pa se pripravljajo v Ameriki. Mesto demokratov je nastopil Roosevelt, ki z neverjetno energijo posega v gospodarsko življenje in ki v Ameriki začneja eksperiment, da z državnim intervencionizmom prepreči prevelike dobičke enih in dvigne blagostanje množic. Ni mogoče še reči, če bo imel Roosevelt pri tem svojem prizadevanju tudi uspeh, toda jasno je, da more njegovo delo pomeniti čisto novo dobo za človeštvo, da se more spremeniti ves gospodarski sistem na svetu, če se posreči Rooseveltov eksperiment.

Če pa obrnemo pogled z vseh teh velikih vprašanj, ki jih skušajo rešiti po svetu, na naše domače boje in prizadevanja, tedaj nas pač ne bo navdalo navdušenje. Okoli našega domačega zvonika se za vse te velike dogodke ne brigamo, kakor da se ne bi mogli nas sploh nikoli tikati. Ali kakor že tolikrat, tako bodo tudi sedaj kar naenkrat potrkali ti dogodki tudi na naša vrata in tedaj ne bo za nas nobene druge pomoči, ko da zopet enkrat konstatiramo: Prepozno.

Je pač tako, da smo že tako zalezli v malenkosti, da sploh ne občutimo več, da živimo le v malenkostih. Nimamo več pogleda za velike perspektive, ki se drugod po svetu ljudem že odpirajo in zato tudi nismo sposobni, da bi kaj ukrenili, da bi bili v pravem času pripravljeni.

Če motrimo prizadevanja drugih narodov, pa naj hodijo na skrajni levi, ali skrajni desni poti, ali pa se drže bolj sredine, vedno vidimo eno stremljenje, da združijo čim bolj vse sile naroda, da je moč naroda čim večja. Drugo njih prizadevanje pa je, da zboljšajo svoje gospodarstvo, kajti le narod s popolnoma urejenim gospodarstvom more dati vsem svojim članom dela in zasluzka. Mislimo, da tudi za nas ni drugega izhoda, ko da se ravnamo po zgledu teh narodov. Tudi za nas je le rešitev: združitev vseh narodnih sil, da se uredi naše gospodarstvo.

Zalibeg pa ne kaže dosti, da bi mi te potrebe tudi spoznavali in če se človek ozre na naše ljube domače razmere in če vidi to neverjetno brezbriznost do vseh velikih vprašanj, na drugi strani pa to veliko skrb tudi za najbolj nevažna in malenkostna vprašanja, potem se človek skoraj ne more otresti strahu za našo bodočnost. Res, več ko skrajni čas je, da že obrnemo enkrat svoj pogled od malenkostnih vsakdanjosti k velikim dogodkom.

Gospodarska skupnost Male antante

Velik ekspozicije zun. ministra dr. Beneša o gospodarskem sodelovanju držav Male antante — Treba uvesti načrtno gospodarstvo — Apel na češkoslovaške agrarce, da omogočijo uvoz poljedelskih proizvodov iz Jugoslavije in Rumunije

Poročali smo že na kratko o velikem ekspoziciji, ki ga je imel zunanji minister dr. Beneš v zunanje-političnem odboru čl. parlamenta. Minister dr. Beneš je najprej govoril o zunanje-političnih vprašanjih, nato pa na široko govoril o nujni potrebi gospodarske skupnosti držav Male antante. Ne samo zaradi gospodarskega napredka vseh teh držav je ta skupnost potrebna, temveč tudi zunanje-politični razlogi zahtevajo kategorično njeno ustanovitev.

Minister dr. Beneš se je dotaknil v svojem ekspoziciji s hvalevrednim pogumom tudi najbolj kočljivih točk in baš zaradi tega odstranil mnoge ovire, ki so preprečevale resnično gospodarsko sodelovanje držav Male antante. Zlasti omenjamo z zadoščenjem apel ministra Beneša na češkoslovaške agrarce, da ne ovirajo uvoza poljedelskih proizvodov iz Jugoslavije in Rumunije. Češkoslovaško kmetijstvo se mora tako preurediti, da bo mogoča čim živahnejša zunanja trgovina med državami Male antante. S tem svojim apelom je minister Beneš pripravil tla za ugodno rešitev češkoslovaško-jugoslovanskih trgovinskih odnošajev, ki bodo, kakor je napovedal tudi dr. Beneš, v kratkem utrjeni z uspešno sklenjeno trgovinsko pogodbo.

Ekspozicije zunanje ministra dr. Beneša odpira nove perspektive za gospodarske odnose držav Male antante, a tudi vseh podonavskih držav. Je zato izredne važnosti, vsled česar tudi objavljamo glavne misli iz Beneševga ekspozicije, pa čeprav je naš prostor zelo omejen. Med drugim je izjavil minister Beneš:

Politični razvoj Evrope je politične vezi med državami Male antante okrepil, gospodarska stiska pa jih sili tudi k naravnim gospodarskim skupnostim, ki ustrezajo tudi razvojnim potrebam vseh treh držav.

Že na svoji junijski seji v Pragi je zato stalni svet Male antante razpravljal o pravicah za določitev gospodarskega programa Male antante. Na zadnji sinajski konferenci se je definitivno določilo, kako naj se ta program izdela. V glavnih obri-sih bi bile smernice tega programa te:

Londonska konferenca je dokazala, da ni izhoda iz sedanje stiske v večstranskih dogovorih, naraščajoča tendenca gospodarskega nacionalizma pa sili k vedno večjemu državnemu intervencionizmu, stalna poljedelska kriza, kriza zaupanja in nereseno vprašanje dolgov pa sili vse države k samopomoči.

Edini izhod iz krize je zato gospodarsko sodelovanje držav Male antante

Ustvariti si moramo lastno gospodarsko podlago za odjem naših izdelkov ne samo doma, temveč posebno v deželah Male antante. Zato je treba doseči tudi sodelovanje med industrijo in kmetijstvom. Ne gre seveda za to, da bi mi vse viške naših prijateljev sprejeli, kakor tudi oni ne bodo odjemalci za vse naše industrijske izdelke. Gre le za to, da zagotovimo našim prijateljem gotov del našega uvoza. Gre za to, da vsako leto zagotovimo uvoz določene količine kmetijskih pridelkov iz Jugoslavije in Rumunije in da povečamo možnosti odjema za one poljedelske proizvode, ki bi jih mogli v večji meri ko dosedaj uvoziti iz obeh držav (ko n. pr. sadje in so-

Ti se pripravljajo povsod in na vseh poljih. Njih vplivu se ne moremo izogniti, tudi če bi hoteli. Tem bolj napačno delamo zato, če se jim izogibamo, tem bolj pravilno, če se na nje pripravljamo, kajti drugače bomo zopet prepozni. Ali bi res hoteli še enkrat zakasnit? Ali sploh še smemo še enkrat zakasnit?

čivje) in da obenem povečamo ta uvoz za celo vrsto surovin in živalskih proizvodov, mineralnih in rastlinskih olj, kovin in polfabrikatov ter zdravih rastlin in s tem dosežemo vsako leto čim večji medsebojni uvoz in izvoz. In če bomo po tej poti šli odločno in pogumno, bomo kmalu dosegli, da se bodo naše države gospodarsko medsebojno izpopolnjevale in da bodo predvsem medsebojno tudi zmožne plačila, kar je pri današnjih razmerah čisto izključeno.

Za začetek bi zadostovalo — in s tem so naši strokovnjaki sedaj ravno zaposleni — da se izdela celoletni načrt vsega izvoza in uvoza in čim bolj proste zamenjave blaga in kjer bi bilo to potrebno, sestavitev uvoznega načrta na podlagi kontingentnega sistema. Gre kratkoma za to, da se ustvari iz držav Male antante gospodarska enota.

Naloge praškega zasedanja gospodarskega sveta Male antante

Na konferenci v Sinaji je bil iz vseh teh razlogov določen dnevni red gospodarskega sveta Male antante, ki se sestane sredi novembra, tako-le:

1. Železniške, vodne, poštne, zračne, telefonske in brzojavne komunikacije. Gre tu predvsem za ustvaritev enotnega transportnega statuta in za doseg kombiniranih železniških tarif, za uvedbo zračnih zvez, ustanovitve poštne unije in zgraditev vodnih zvez in podobno.

2. Dogovor o skupnih pravnih normah, zlasti poenostavljenju trgovinskega meničnega, čekovnega in carinskega prava.

3. Normiranje na vseh poljih.

4. Poenostavljenju carinske tarife v formalnem pogledu (carinski nomenklaturi), poenostavljenju carinskih formalnosti, kooperacije v statistiki in sklenitve dogovorov, ki bi dopolnili sedanje gospodarske pogodbe in bi omogočili živahnejše trgovinske stike.

Naloge državnega intervencionizma

Ta načrt zahteva od nas še druge odločitve, zlasti pa se bomo morali odločiti za načrtno gospodarstvo. Sedanje kapitalistično gospodarstvo je na tem, da se izpremeni in povsod se v vedno večji meri pojavlja državni intervencionizem. Bila bi napaka, če bi pri nas ta razvoj prezrli. S pametnim državnim intervencionizmom in s sodelovanjem zasebnega gospodarstva bi mogli baš pri sestavi gospodarskega načrta Male antante doseči velike uspehe. Tako bi se mogel napraviti načrt za uvoz živine in žita iz držav Male antante in sicer tako, da naše poljedelstvo ne bi trpe-lo pri tem škodi. Na ta način bi se mogli tudi obvarovati pred odvisno avtarkijo, ki na eni strani uničuje cene naših poljedelskih proizvodov, na drugi strani pa onemogoča, da bi mogla naša država gospodarsko sodelovati s svojimi prijatelji. Naš cilj mora biti, da dosežemo načrtno vodstvo našega poljedelstva in njegovo postopno specifikacijo v pridelkih, ki nam jih naši prijatelji ne morejo dobavljati in ki bodo dali zato našemu kmetijstvu večje dohodke.

Tudi industrija se mora orientirati proti Mali antanti

Država se mora sporazumeti z industrijo, da bo ta razumela, da more dobavljati v Jugoslavijo in Rumunijo le, če si bo tam tudi nabavljala surovine. Razumeti mora nadalje, da se mora s tamošnjo industrijo sporazumeti in z njo sodelovati, da poveča produkcijsko in konzumno moč obeh držav. Ne zadostujejo v ta namen samo sklenjene pogodbe, temveč vsi se moramo

zavedati, da je z ozirom na sedanje evropsko situacijo najvažnejše za našo državo in naš narod, da pride do čim ožjega gospodarskega sodelovanja vseh treh držav.

Apel na čl. agrarce

Čeprav moramo priznati, da je poljedelec eden glavnih stebrov našega naroda, moramo pa tudi povdariti, da je industrija eden glavnih izvorov tehnične sile Češkoslovaške in njene ekspanzije na ven. Če bi propadla češkoslovaška industrija, potem bi bila oslabljena tudi moč češkoslovaške države, ker vsled svoje industrije je Češkoslovaška najnaprednejša država srednje Evrope in vsled svoje industrije ima tudi največjo odporno silo. Zato je nujno, da češkoslovaški agrarci to upoštevajo in da presoajo uvoz poljedelskih pridelkov tudi z vslednjega stališča in da prenehajo z odporom, ki ni v korist celoti.

Zunanjo trgovino treba na novo oživeti

Če pomislimo, da je češkoslovaški izvoz znašal v letu 1930 še 17.442 milijonov Kč, leta 1932 pa le še 7441 milijonov, potem nas tudi to dejstvo sili, da delamo za gospodarsko sodelovanje držav Male antante. Ne gre zato, da bi vprašanja naših zunanje trgovinskih odnošajev presojali le s strankarskega stališča.

Nato je govoril minister Beneš

o gospodarskem sodelovanju podonavskih držav

Za Češkoslovaško je ugotovil, da je vedno pripravljena za gospodarsko sodelovanje z Avstrijo in Madjarsko. V ta namen se prično z Avstrijo v novembru pogajanja, da se sklene dodatni trgovinski dogovor, o katerem je že razpravljal na zadnjem sestanku s kancelarjem Dollfussom. Mnogo težje pa je priti do sporazuma z Madjarsko, ki posebno v zadnjem času vodi ostro kampanjo proti državam Male antante in to v duhu sovraštva.

V zadnjem času se vodijo med Italijo in Francijo razgovori o gospodarskem sodelovanju podonavskih držav. Češkoslovaška in vsa Mala antanta se veselje teh razgovorov in so pripravljene storiti vse, da pride tudi do sodelovanja. Pripomniti pa mora takoj, da bi industrijske preference škodovala češkoslovaški industriji in da zato mora Češkoslovaška izreči v tem vprašanju svoje pomisleke.

Končno je govoril minister Beneš še o trgovinskih pogodbah z drugimi državami in sporočil, da so bila pogajanja z Rumunijo že ravnokar ugodno zaključena, da bodo tudi pogajanja z Jugoslavijo v kratkem uspešno končana in da je bila sklenjena trgovinska pogodba s Poljsko. S francosko vlado pa se vodijo pogajanja, da zviša Češkoslovaški njen izvoz v Francijo, ker je sedaj trgovinska bilanca za Češkoslovaško preveč neugodna.

KAKO JE ZNIZALA KRIZA AMERIŠKO POTROŠNJO

National City Bank je objavila podatke o posledicah krize na ameriško potrošnjo. Tako je padla v letih 1929 do 1932 potrošnja krompirja za 22,5%, sladkorja za 23, tobačnih izdelkov za 32, surovega bombaža za 28,8, volne za 34,2, premoga za 34,7 in pnevmatike za 40,5 odstotkov. Še bolj je padla potrošnja industrijskih izdelkov. Tako se je znižal konzum cementa za 52 odstotkov, gradbenega železa in jekla za 74, tovornih avtomobilov za 70, osebnih avtomobilov za 75, elektromotorjev za 76, železnih rud za 84, odjem tratičnic za 85, električnih aparatov za 87 in lokomotiv celo za 95 odstotkov. Tako velikega padea potrošnje še niso doživeli Združene drž. Sev. Amerike, odkar obstoje.

KRUPP POZDRAVLJA IZSTOP NEMČIJE IZ DRUŠTVA NARODOV

Orožne tvornice Krupp in drug so s pri-srčnim telegramom pozdravile Hitlerja, ker je odločil, da izstopi Nemčija iz Društva narodov. Temu pozdravu se pač ni čuditi, ker bodo sedaj Kruppove tvornice dovolj založene z delom, Krupp pa z dobičkom.

Seja uprave Združenja trgovcev v Ljubljani

Ceprav se je vršila seja uprave pred kratkim časom, je predsedstvo uprave smatralo za potrebno z ozirom na nujnost mnogih važnih vprašanj, da skliče zopet sejo, na kateri se je razpravljalo o teh za ljubljansko trgovino tako važnih vprašanjih.

Predsednik g. Gregorc se je v prvi vrsti dotaknil

davčnega vprašanja

ter ugotovil, da se bliža odmera občne pridobnine pri davčni upravi svojemu koncu in moramo pričakovati, da bodo seznanji o predpisu davkov ljubljanskim davkoplačevalcem v najkrajšem času na vpogled pri mestni občini, nakar se bo pričelo tekom tega meseca zasedanje davčnega odbora. Omenil je nadalje vse intervencije, ki so se izvršile v tem pogledu pri finančnem direktorju g. dr. Valjavcu, kakor tudi pri njegovem pomočniku g. Sedlarju. Oba visoka funkcionarja je deputacija združenja opozorila na težkoče, s katerimi se morajo boriti trgovci in tudi vsi drugi davkoplačevalci ter ju prosila, da uvažujeta že v mesecu februarju predloženo spomenico o položaju ljubljanskega trgovstva v letu 1932. Deputacija upa, da bodo njeni razlogi upoštevani in da odmera vendarle ne bo tako ostra, kakor se je prvotno mislilo. To upa tem bolj, ker mora ugotoviti, da je tudi pri finančni upravi naša več razumevanja za težke razmere, v katerih je trgovina in ker upa, da bo, kakor vselej, tudi to pot davčni odbor, ki je v odličnih rokah predstavnikov uprave združenja, našel pri zasedanju pravilne smernice za svoje postopanje, kar bo tako v interesu države, kakor tudi v zaščito davkoplačevalcev. Člani združenja bodo vsi obveščeni o predpisu občne pridobnine, zato naj se v vseh stvareh obračajo na tajništvo združenja, ki jim bo radevolje postreglo z vsemi navodili nadaljnega postopanja v davčnih stvareh.

V zaščito branjevcev

Nato je predsednik g. Gregorc podal izbrano poročilo o intervenciji deputacije uprave pri tržnem odseku mestne občine ljubljanske zaradi razmer, ki vladajo na Vodnikovem trgu, zlasti z ozirom na male trgovce-branjevece. Znano je, da se vsako leto pojavljajo številni prekupčevalci brez obrtnih dovoljenj. Ti prekupčevalci resno ogrožajo obstoj branjevcev, za katere se mora zato zavzeti uprava z vso svojo avtoriteto. Uprava bo tudi nadalje delovala v tej smeri in skrbela, da se branjevcev zagotovi absolutna eksistenčna možnost, to tem bolj, ker so vsi domačini in davkoplačevalci. Na skupni seji tržnega nadzorstva so zastopniki uprave gg. Soss, Smrkolj in tajnik združenja predložili utemeljene predloge, ki so našli pri zastopnikih tržnega odseka popolno razumevanje. Upamo zato, da moremo pričakovati, da se bodo v doglednem času tržne razmere temeljito spremenile v korist malih trgovcev in preprečilo vsako prekupčevanje brez obrtnega lista. Čim bo tržni odsek konkretiziral svoj sklep, bo uprava o tem obvestila zainteresirane člane. Uprava izjavlja, da bo gledala na to, kako se ti sklepi izvajajo in vedno nastopala v korist malih trgovcev.

Volitve v Pokojninski zavod

Uprava je nato podrobno prešla na razpravo o volilnem redu Zbornice za TOI ter se je prečital zapisnik zvezne seje, ki o tem vprašanju podrobno razpravlja. Soglasno se je odobrilo postopanje uprave.

Tudi predstojče volitve v Pokojninski zavod so dale upravi združenja povod, da se je o tem vprašanju razvila izčrpana in stvarna debata. Čim se je uprava prepričala, da vlada glede predlogov za volitve v Pokojninski zavod popolna soglasnost, se je soglasno sklenilo pooblastiti predsednika Zveze trgovskih združenj gospoda Jos. J. Kavčiča, da vodi v imenu Združenja trgovcev v Ljubljani kot najmočnejše grupe delodajalcev v Pokojninskem zavodu in v sporazumu z Zvezo trgovskih združenj nadaljnja dela za te volitve in da tudi kandidira v Pokojninski zavod v imenu ljubljanskega trgovstva. Uprava je trdno uverjena, da bo ljubljansko trgovstvo to zaupanje g. Kavčiču iskreno pozdravilo, ker vidi v njem zastopnika trgovstva, ki je povsod in vsekdar pokazal, da zastopa pravilne smernice, kako naj se vodi gospodarska politika v interesu naše države in vsega trgovstva.

Protest proti ureditvi voznega prometa na Ajdovščini

Končno je uprava obravnavala še pritožbo nekaterih trdkov proti novi preureditvi voznega prometa na Ajdovščini. Uprava je soglasno priznala upravičenost teh pritožb in je zato sklenila, da stori potrebne korake pri mestnem načelstvu in pri upravi policije, da se storjena napaka popravi. Pri tej priliki pa mora uprava združenja povdariti, da bi bilo le stvari v korist, če bi mestno načelstvo, kakor tudi policija zaslila pred vsako izdajo nove odredbe o voznem prometu na važnih križiščih, tudi zastopstvo ljubljanskega trgovstva. Kajti ni vseeno, kako se regulira cestni promet, ker more napačna ureditev prometa tudi težko oškodovati materialne interese davkoplačevalcev. Uprava združenja je zato prepričana, da se bo promet na Ajdovščini uredil tako, da ne bodo imeli od tega trgovci škode. Časi so težki in zato nikakor ni na mestu enostransko urejevanje prometa in zato ne gre, da bi se omejeval poslovni razmah trgovcev na najprometnejšem križišču mesta.

Odpiranje lokalov v decembru

Glede odpiranja lokalov v decembru je sklenila uprava združenja v smislu navedbe o odpiranju in zapiranju trgovin tole:

Dne 1. decembra na dan zedinjenja morajo biti trgovine ves dan brezpogojno zaprte.

Dne 8. decembra smejo biti odprte samo dopolne.

Dne 24. decembra, to je v nedeljo pred Božičem bodo trgovine ves dan odprte.

Glede nedelje pred sv. Miklavžem uprava ne bo delala nobenih izjem, ker jih tudi naredba sama ne nudi in morajo biti zato trgovine dne 3. decembra zaprte.

Članstvo se naproša, da se točno ravna po teh navodilih.

Ko so se obravnavala še nekatera notranja upravska vprašanja, je zaključil predsednik Gregorc ob 11. uri zvečer sejo.

Naše narodno gospodarstvo v septembru 1933.

(Po statistiki OUZD v Ljubljani.)

Stacionarnost zaposlitve delavstva v Dravski banovini je bila v septembru skoraj popolna. Število zavarovanih delavcev napram istemu mesecu lanskega leta je padlo samo za 212, napram predhodnemu mesecu (t. j. avgustu 1933) pa samo za 14 delavcev. Stacionarnost velja samo v celoti. Posamezne industrije pa izkazujejo kljub temu večje napredovanje oz. nazadovanje. Absolutno najbolj napreduje tekstilna industrija; enoletni prirast znaša 1979 delavcev. Njej sledijo gradnje železnice, cest in vodnih zgradb z letnim prirastkom 472 delavcev. Tudi naša lesna (gozdno-žagarska) industrija se polagoma zboljšuje; letni prirast znaša 437 delavcev. Najbolj so nazadovale gradnje nad zemljo; letni primanjkljaj znaša 1446 delavcev. Ker se med svetovno vojno ni zidalo nobenih stanovanj in ker so prva leta po svetovni vojni poroke rapidno naraščale, smo imeli tedaj občno stanovanjsko krizo. Njeni vzroki so že odpadli. Gradbena industrija torej ne more imeti v bližnji bodočnosti posebnega poleta. Padla je nadalje trgovina za 771 delavca. K temu moramo pripomniti, da so trgovski nameščenci pretežno zavarovani pri trgovskem bolništem in podpornem društvu v Ljubljani. Ta številka ni torej absolutno merodajna. Podrobnejši pregled o razvoju posameznih industrij daje spodnja tabela:

Industrijska skupina	Povpr. štev. zavarovanih delavcev IX. 1933	Prirast (+) oz. padeč (-) od sept. 1932	avg. 1933
Poljedelstvo	747	+ 170	- 170
Občinski obrati	1371	+ 307	- 12
Tekstilna industrija	10948	+ 1979	+ 286
Gradnje železnice, cest in vodnih zgradb	3995	+ 672	+ 193
Industrija tabaka	963	+ 118	+ 18
Industrija papirja	1897	+ 215	+ 49
Denarni in zavar. zavodi	540	+ 58	+ 10
Gradnja prevoznih sredstev	294	+ 28	+ 36
Indust. kože in gume	1621	+ 112	+ 22
Gozdno-žagarska industrija	6406	+ 437	+ 193
Kemična industrija	1538	+ 72	- 13
Higijena	1752	+ 61	- 39
Hrana služinčad	8234	+ 117	- 8
Ind. hrane in pižame	3529	+ 95	+ 30
Gostilne, kavarne in krčme	3121	- 42	- 390
Kovinska industrija	5133	- 60	- 105
Grafična industrija	1116	- 29	+ 8
Industrija kamena in zemlje	4618	- 252	- 179
Gledališče, svobodni poklici, razno	1114	- 72	+ 12
Predel. kože in njenih surogatov	3267	- 286	+ 61
Zasebna prometna podjetja	932	- 29	- 6
Oblačilna industrija in čistilne	3571	- 476	+ 74
Javni promet	535	- 89	+ 5
Indust. za predelavo lesa in rezbarstvo	3501	- 361	+ 36
Centrale mila	493	- 157	- 9
Trgovina	3420	- 771	+ 48
Gradnje nad zemljo	5007	+ 1446	- 163
Rudarstvo	3	- 5	-
Skupaj	73.985	- 212	- 14

Mastna in polmastna
„URAN“-krema za lice se naroča pri „Uran“.
Cenejša je in več zaslužite.
Priporočite jo svojim odjemalcem.
»URAN«, LJUBLJANA
Mestni trg

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 4. novembra t. l. objavlja med drugim: Uredbo o finančni likvidaciji agrarne reforme na veleposestvih — Pravilnik o izvrševanju pravice predkupa — Pravilnik o načinu vplačevanja in ravnanju s plačanimi zneski zakupnine — Dopolnitev odločbe o vnašanju krompirja po dvolastnih jugoslovanskih državljanih iz Avstrije in Madjarske — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Po svetu

Pri volitvah v Delavsko zbornico v Sarajevu je od 52.461 vpisanih volilcev glasovalo 31.701 ali 60-4%. Koalicija svobodnih sindikatov (rdeča lista) je dobila 26.902 glasova in 41 mandatov, splošna delavska zveza (bela lista) pa 4.799 glasov in 7 mandatov.

Kemal paša je napovedal, da bo kmalu sklenjen med Turčijo in Jugoslavijo pakt o nenapadanju.

Besedilo bolgarske prestolne besede je kralj Boris lastnoročno dopolnil in sicer ona mesta, kjer govori o obisku naše kraljevske dvojice v Evksinogradu.

Voditelja bolgarske kmetijske opozicije, emigranta Atanasova in Todorova so napadli makedonstvujušči, ko sta priredila shod v Lomu. Nato so vdrl v hotel, kjer sta stanovala, razbili vrata in oba težko ranili. Kljub težkim ranam se je le posrečilo Atanasovu in Todorovu, da sta pobegnili. Policija seveda napada ni preprečila. Makedonstvujušči še vladajo v Bolgariji.

Bolgarska vlada je odbila sovjetski predlog o obnovi diplomatskih odnosov. Pripravljena pa je skleniti trgovinsko pogodbo z Rusijo.

Zveza bolgarskih rezervnih oficirjev se je izjavila za izvenstrankarsko vlado, ki bi edino mogla rešiti Bolgarsko iz sedanjih notranjih težav. Zveza je za dobre odnose z vsemi sosednimi državami, varovati pa se mora v vsakem oziru ravnopravnost Bolgarske.

Pomembni sestanki bodo v prihodnjih mesecih v Bukarešti. Sredi meseca pride bolgarski zunanji minister Mušanov, nato prideta v začetku decembra turški predsednik vlade Izmet paša in zunanji minister Ruždi bej, istočasno se pričakuje tudi grški zunanji minister Maksimos. V januarju pa obišče Sofijo bolgarska kraljeva dvojica.

Mussolini je izjavil uredniku nekega lista, da mrzi boljševizem, da pa tudi ne odobrava Hitlerjevega programa, ki je dvoličen. Socializem ostaja vedno socializem, ki ga je treba uničiti. Če se ga veže z nacionalizmom, nastaja iz tega le zmešnjava.

Društvo narodov pripravlja represalije proti vsem državam, ki so dolžne svoje prispevke. Od vseh držav je le Avstrija poravnala vse svoje obveznosti. Nekateri države dolgujejo ogromne zneske, tako Nemčija 6 in pol, Kitajska 10 milijonov šv. frankov.

Guverner na Malti je ukinil ustavo, razpustil parlament in prenesel vso državno oblast na tročlanski direktorij. To je odgovor guvernerja na rovarjenje italijanskih nacionalistov.

Pri angleških nadomestnih občinskih volitvah so dosegli laburisti veliko zmago proti konservativcem. Tudi liberalci so doživeli velik neuspeh.

Rothermerov list »Daily Mail« piše v zadnjem času vedno odločneje proti Hitlerjevi Nemčiji in opozarja na nevarnost zračnega napada Anglije iz Nemčije. — Rothermerov revizionizem torej ni rodil pravega uspeha.

Aretiranega angleškega časnikarja Pantra so Nemci izpustili, zapustiti pa mora v 24. urah Nemčijo.

Vojna industrija v Angliji je polno zaposlena, Imperial Chemical Industry pa je povečala svoje obrate.

V Avstriji bo zopet uvedena smrtna kazen, kakor je napovedal avstrijski notranji minister.

Ford je kapituliral pred generalom Johnsonom in uvedel dnevnice in delovni čas, kakor to zahteva Nira.

Generalna stavka je proglašena na Kubi. Vsa mesta so brez razsvetljave. Anarhija se vedno bolj širi po vsem otoku.

Avstrijski hitlerjevci so izvršili celo vrsto bombnih atentatov, ki pa so imeli bolj demonstrativen značaj, zato ni bilo človeških žrtev, materialna škoda pa je bila tudi neznatna.

O katastrofalni povodnji poročajo iz Albanije. Posebno je trpelo mesto Permeti, kjer je porušenihih 22 hiš, 26 oseb pa je utonilo.

Obama morilecma Rathenaua so z velikimi slovesnostmi odkrili v Berlinu spomenik.

Davčni dohodki Francije so znašali v septembru 2857 (za 347 več ko lani) milijonov frankov.

Avstrijske zvezne železnice imajo 60.000 nameščencev in 80.000 upokojecev.

Lep napredek naše gospodarske osamosvojitve

Nova tvornica za izdelovanje industrijskih potrebščin v Mariboru

V Mariboru je začela obratovati nova tvornica za izdelovanje industrijskih potrebščin »Utensiliac«. Tvornica izdeluje sedaj te potrebščine za tekstilno industrijo: Grebene v smoli in cinu, jezdece in držače (Reiter und Hacken) za liste, cele liste, lučalnice, vse vzmete za tekstilno industrijo, vsa pēresa (Flachfedern) za tekstilno industrijo in vse produkte iz lesa za tekstilno industrijo.

Nekaterim industrijskim tvornicam je »Utensiliac« že predvajala svoje izdelke in so se vse izjavile najlaskavejše o njenih izdelkih. Priznave so, da so te doma izdelane potrebščine prvovrstne in deloma celo boljše od tujih. To tudi ni čudno, ker uporablja nova tvornica za svoje izdelke le

prvovrstne angleške in švicarske surovine, vse delo pa se vrši pod vodstvom preizkušnega švicarskega strokovnjaka.

Nova tvornica »Utensiliac« zaposluje že sedaj 20 domačih delavcev, mogla pa bi jih zaposliti tudi 100, če bi prejela zadosti naročil od domačih tekstilnih tvornic. Upamo, da ta naročila tudi ne bodo izostala in da bodo naše domače tekstilne tvornice z naročanjem svojih potrebščin od domačih tvornic tudi dokazale, da so res domače tvornice.

Ta zaščita je tem bolj potrebna, ker izdelki nove mariborske tvornice ne uživajo nobene carinske zaščite in je že zato treba z naročili podpirati domače podjetje.

Upamo, da bo ta apel imel dober uspeh.

Denarstvo

STANJE NARODNE BANKE

Po zadnjem izkazu Narodne banke z dne 31. oktobra se je njeno stanje po 22. oktobru spremenilo tako-le (vse številke v milijonih dinarjev):

Na aktivni strani je kovinska in devizna podloga zmanjšana za 3-37 na 1.910-1; zlata se je sicer povečala za 0-005 na 1.794-9, tuje valute pa so padle za 0-3 na 0-028, devize pa za 3-08 na 115-2.

Tudi devize, ki ne spadajo v podlogo, so padle za 20-4 na 29-2, kovani denar v liklu in srebru pa za 29-5 na 190-5.

Posojila so se nekoliko povečala in sicer so se dvignila eskontna za 0-3 na 1.875, lombardna pa za 0-38 na 309-8.

Prejšnji predjemi državi so narasli za 0-39 na 1.718-7, račun nepremičnin in inventarja pa za 0-09 na 160-6, razne aktive za 9-6 na 210-2, dočim so vrednosti raznih fondov prav malenkostno padle na 6-7.

Na pasivni strani:

Ohtok bankovcev se je povečal za 49-7 na 4.342-5, dočim so obveze na pokaz padle za 60-8 na 1.025-6.

Državne terjatve so se zmanjšale za 9-5 na 5-1, tekoči računi pa za 64-3 na 567-9, razni računi pa so se povečali za 13-1 na 452-6.

Tudi obveze z rokom so padle in sicer za 22-7 na 1.096-3 in zmanjšale so se tudi razne pasive za 8-7 na 349-6.

Vsota bankovcev v obtoku in obvez na pokaz znaša 5.368-2 in njej odgovarja skupno zlato in devizno kritje v višini 35-58% (prejšnji teden 35-57%), samo zlato pa v višini 33-43% (prejšnji teden 33-36%).

Obrestna mera je ostala neizpremenjena.

Adria prasek je boljši

Na naše zadnje notico na naslov Poštne hranilnice nam je njeno ljubljansko ravateljstvo sporočilo, da obžaluje, ker niso bili v notici navedeni tudi vsi potrebni podatki, da bi moglo ravateljstvo odrediti potrebno preiskavo. Ravateljstvo nadi vse imetnike računov, da mu takoj sami sporoče vsako nerednost, ki bi jo morebiti opazili in bo takoj ravateljstvo samo ukrenilo vse potrebno, da se napaka popravi. Ker pa je poslovanje v Poštni hranilnici zelo natančno, nadzorstvo zelo strogo in naglo, upa ravateljstvo, da bodo pritožbe le silna izjema, kakor jih doslej tudi ni bilo. Temu mnenju pritrjujemo tudi mi prav radi, ker je znano dobro poslovanje Poštne hranilnice, zlasti pa ljubljanske podružnice.

Poštna hranilnica sporoča, da dovoljuje lombardna posojila na državne vrednostne papirje.

Dan varčevanja je imel v Sarajevu uspeh in je v Mestno hranilnico vložilo ta dan 471 varčevalcev 141.800 Din.

Kmetijski moratorij na Rumunskem je prenehal. Ker ni izdala vlada nobenih odredb, vlada precejšnja negotovost, kako se bodo kmetijski dolgov izplačevali. Večina bo skušala vse kmetijske dolgove iztožiti.

Zlata podloga Švicarske banke se je vsled novega dotoka zlata v zadnjem tednu povečala zopet za 43-7 milijonov šv. fr. in je s tem narasla na 1930 milijonov šv. fr.

TEČAJ ZA MIZARSKO STROKOVNO RISANJE

V nedeljo dne 5. novembra t. l. se prične tečaj za mizarstvo strokovno risanje (skiciranje in detajliranje) v prostorih Tehnične srednje šole v Ljubljani na Mirni, vhod Murnikova ul. 9, preko dvorišča, pritličje. Pristop k temu tečaju imajo mizarški pomočniki in mojstri, tudi oni, ki bivajo izven Ljubljane. Tečaj se bo vršil v okviru Zavoda za pospeševanje obrti pri Zbornici za TOI ter bo brezplačen. Počel bo znani strokovnjak Josip Tratnik.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenco padajoča; promet
Din 2,354.014-59.

Devizno tržišče v tekočem tednu ni pokazalo tolikšne kupčijske živahnosti kakor pretečeni teden, ki je zaključil s skupnim deviznim prometom Din 3,780.022-77 in torej znaša padec totedenskega prometa nad 1,426.000 dinarjev. Glavni vzrok omejenega nazadovanja prometa ni zmanjšana potreba po klirinških devizah, katerih je bilo nabavljeno skoro za istotolične zneske, pač pa občutno zmanjšani promet v devizi Curih in sredin praznik, ker tega dne ni bilo borznega sestanka. Kajti skupni zaključki v devizi Curih znašajo v tekočem tednu le Din 77.000— napram Din 1,287.000— v minulem tednu, dočim je bilo potom avstrijskega privatnega kliranga nabavljeno v tem tednu skupaj za 1994 tisoč dinarjev proti 2022 tisoč dinarjev prejšnjega tedna. A dočim je v preteklem tednu dosegel četrtkov borzni sestanek največji dnevni devizni promet v višini 1.559.270-64 Din, izkazuje najvišji doseženi totedenski dnevni promet ponedeljkov borzni dan, toda s skoro polovico manjšim skupnim prometom, kakor nam predločuje naslednja razpredelnica:

30. oktobra	Din 866.133-05	Din—Dunaj
31. oktobra	Din 438.585-42	Dunaj—Din
2. novemb.	Din 612.360-34	Din—Dunaj
3. novemb.	Din 436.935-78	Din—Dunaj

Od celotedskega deviznega prometa 2354 tisoč dinarjev odpade samo dvesto tisoč dinarjev na privatne zaključke v devizah (vse v tisočih dinarjev; številke v oklepajih značijo promet prejšnjega tedna): Amsterdam 1 (0), Berlin 1 (5), Curih 35 (1217), London 44 (34), Newyork 7 (158), Pariz 91 (45), Trst 11 (49) in boni grške Narodne banke 10 (28).

Potom intervencijskega blaga je bilo zaključeno Din 42.000— Curiha in Din 118.000— Londona; v vsem je bilo s posredovanjem Narodne banke nabavljeno deviz za 160 tisoč dinarjev.

Skupni devizni promet v mesecu oktobru 1933 znaša Din 18.034.190-75; v primeri s prometom v predzadnjem mesecu (septembru) v znesku Din 12.019.610-93, je porasel totalni devizni promet minulega meseca za več ko šest milijonov dinarjev, dočim se je promet povečal napram lanskemu oktobru za nič manje ko 13 milijonov in 190 tisoč dinarjev.

Devizna tečajnica očituje po spodnji tabeli padajočo tendenco in temu odgovarja joče tečajno slabljenje Amsterdama za 3-89 točke, Berlina za 1-95 točke, Bruselja za 0-28 točke, Londona za 3-78 točke, Pariza za 0-10 točke, Prage za 0-05 točke in Trsta za pol točke, medtem ko je New York utrpel tekot tedna 188-88 točke tečajnega padca, Curih je beležil na vseh borznih sestankih dosledno, brez izpremembe; notie Dunaja in Budimpešte pa tudi v tem tednu ni bilo. Boni grške Narodne banke so bili zaključeni po Din 41-50 in Din 42—, avstrijski šilingi v priv. klir. po Din 8-75 dne 31. m. m., sicer pa po Din 8-80.

Devize	30. okt. 1933	3. nov. 1933
	najnižji	najvišji
Amsterdam	2310-40	2321-76
Berlin	1364-08	1374-83
Bruselj	798-02	801-96
Curih	1108-85	1113-85
London	181-53	183-13
Newyork	3841-00	3869-86
Pariz	224-10	225-22
Praga	169-95	170-81
Trst	301-24	303-64

Efektno tržišče

Kakor v pretečenem tako je tudi v tem tednu vladala na tukajšnjem efektnem tržišču dokajšnja rezerviranost in je temu

razpoloženju odgovarjala tudi izražena tendenca, ki se je zrcalila v skoroda nespremenjenih, a le mestoma čvrstjših tečajih posameznih državnih efektov. Tako je 7% investicijsko posojilo beležilo skozi vse borzne dneve tekočega tedna po Din 50— v povpraševanju brez ponudbe, edino le včeraj je notirala ponudba v tem efektu Din 53—, povpraševanje pa Din 51—. Nasprotno je 7% Blair oslabil od 34— (denar) — 35— (blago) v ponedeljek na 33— v povpraševanju in 35-75 v ponudbi (dne 3. t. m.) ter je bil prvič na tej bazi perfektuiran včeraj tudi manjši zaključek. V istem razdobju je oslabil tečaj 8% Blaira od 36— do 37-50 (dne 30. oktobra 1933) na 35— do 37— (dne 3. t. m.), tedaj za eno točko v povpraševanju in pol točke v ponudbi, dočim je denarna notica Seligmanovih obveznic beležila na včerajšnjem borznem setanku 43— t. j. za dva poena nižji tečaj kakor v ponedeljek (45). Notice vseh ostalih državnih vrednostnih papirjev so bile v povpraševanju na vseh tekočih borznih dnevih in sicer so beležile Agrarne obveznice 26—, Begluške obveznice 36—, Vojsna škoda pa 245—. Blago Agrarnih obveznic je notiralo samo dne 30. m. m. po 28—, Begluških obveznic istega dne po 38— in Vojsne škode po 246— na včerajšnji borzni dan.

Notice privatnih vrednostnih papirjev so tudi tokrat povsem izostale razen Kranjske industrijske družbe, ki je 31. m. m. beležila v ponudbi 305 dinarjev in bila po tem tečaju tudi zaključena.

Lesno tržišče

Tendenco živahna; promet 5 vagonov testonov.

Naš izvoz v lesu so zelo občutno prizadele zlasti avstrijske in italijanske železniške tarife, ki so se zopet znižale; poleg znižanja tarif pa živajo avstrijski izvozniki pri uvozu še posebne ugodnosti, ki nam v detajlih še niso znane. Faktum je, da italijanskim uvoznikom bolj konvenira izvoz iz Nemške Avstrije. V nekaterih vrstah lesa pa pri nas sploh ni podana možnost eksporta. Brzjavni drogovci n. pr. — katere konsumira Levanta v zelo velikih količinah — ne pridejo pri nas za izvoz v poštev, ker stane podvoz v Sušak, oziroma Postojno na en m³ več kakor blago samo.

V splošnem pa je situacija močno neizpremenjena: Sicer je povpraševanje po blagu precej živahno, vendar pa se radi nizkih cen sklene le malo kupčij. Zaključeni je bilo 31. m. m. pet vagonov testonov.

Povpraševanja:

Deske smreka-jelka, III., 18 mm, deske smreka-jelka, III., 38 mm, podmera 28 mm. Bukovi plohi, neobrobjeni, surovi, monte, 27 mm.

Bukove kratice, parjene, I., II., 27, 33 in 35 mm.

Bukovi plohi, parjeni, 27—100 mm.

50 m³ neobrobjene, surove, suhe bukovine I., II., III., 27 mm od 2 m dolžine naprej; 20 m³, I., II., 40 in 50 mm debeline od 2 m naprej; večje količine jelovega lesa III. vrste, dimenzije 18 in 24 mm.

Madrieri: 150 m³.

Foderini: 100 m³, I/II, 4 m dolžine, 70, 80, 90 mm debeline, od 20 cm širine naprej.

Smreka (komisijska), 40 m³, I/II.

Iščejo se mehka in suha bukova drva za izvoz v Italijo.

Žitno tržišče

Tendenco za deželne pridelke je bila skozi vse tekoče borzne dneve nespremenjena čvrsta, tudi cene so ostale brez iz-

Naš pravi domači izdelek

prememb. Od 31. m. m. beleži umetno sušena koruza franko slov. postaja (plačilo 30 dni) od Din 115— do Din 117-50 za 100 kg; istega dne je bilo zaključeno tudi 5 vagonov umetno sušene koroze.

Adria prasek je boljši

Mednarodni borzni indeks

Gibanje tečajev na velikih svetovnih borzah ni bilo v preteklem tednu enotno. Dočim so tečaji v Newyorku močno napredovali, so drugod le neznatno, ali pa so celo nazadovali, kakor dokazujejo spodnje številke:

	Koncem 7. okt. 1927 = 100%	14. okt.	21. okt.	28. okt.
		1	9	3
London	70-6	72-2	70-6	71-6
Pariz	61-6	60-2	59-7	60-6
Berlin	25-7	26-4	25-3	25-4
Dunaj	28-2	27-8	27-3	27-7
Praga	54-3	54-3	55-0	55-1
Bruselj	30-3	29-3	28-9	28-6
Amsterdam	31-4	31-0	31-6	31-5
Curih	45-4	44-9	44-8	44-85
Stockholm	10-9	11-3	11-1	10-9
New York	58-7	56-5	50-8	56-2

Iz teh tečajnih števil izračunani mednarodni borzni indeks izkazuje v preteklem tednu po pettedenskem konstantnem padanju rahel dvig od 40-5 na 41-2 odst.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo tovarna JOS. REICH Poljanski nasip 4-6, Šeleburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Elektrotehnično podjetje

Ivan Mihelčič,

Ljubljana, Borštnikov trg 1, telefon 27-04, izvršuje vsakovrstne električne instalacije. Vsa pripadajoča svetila in žarnice za električno instalacijo in zvonila, kakor ostali elektrotehnični material dobite po zmernih cenah.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domači izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

Zunanja trgovina

RUMUNSKO ČEŠKOSLOVAŠKI KOMPENZACIJSKI DOGOVOR SKLENJEN

Novi rumunsko češkoslovaški trgovinski dogovor je bil dne 28. oktobra parafiran in bo takoj po povratku rumunskega zunanjega ministra podpisan. Novi dogovor bo takoj nato stopil v veljavo in sicer tudi za nazaj od 1. oktobra. Veljal bo do konca tega leta. Novi dogovor se nanaša na kompenzacije v višini 77 milijonov Kč, od katerih pa bo kompenziranih z blagovno zamenjavo samo 62 milijonov. 15 milijonov bo uporabljenih za plačilo češkoslovaških terjatev, ki so narasle že na 90 milijonov češkoslovaških kron. Po novem dogovoru bo Češkoslovaška uvozila iz Rumunije pšenico, koruzo, svinje, mineralna olja, mavec, jabolka, jajca in kostno moko. Rumunija bo pa nabavila na Češkoslovaškem tekstilno blago, rokavice, železo, stroje, porcelan, steklo in nekatere kemikalije.

*

Francoska vlada je podaljšala dovoljenje za uvoz naše koruze do konca leta.

Angleška vlada demantira vest, da bi nameravala črtati klavzulo o največji ugodnosti iz vseh trgovinskih pogodb.

Nemško švicarska trgovinska pogajanja so bila obnovljena. Provizorično je bilo sklenjeno, da bo Nemčija uvažala švicarski sir v zameno za rezani les.

Iz združnega registra

Vpisala se je Jugoslovanska vzajemna zadruga, r. z. z. o. z. Zadruga ima namen sprejemati hranilne vloge, dajati posojila in gojiti misel štedenja.

Razdružila se je in vstopila v likvidacijo Tiskovna zadruga v Mariboru. Likvidator odvetnik dr. Lipold.

Izbrisala se je Prva radniška pekarna kao zadruga, podružnica v Ljubljani.

Konkurzi in prisilne poravnave

Naknadni ugotovitveni narok v konkurni zadevi veleindustrijalca Antona Kajfeža se določa na dan 20. novembra t. l. ob 10. uri pri sreskem sodišču v Ribnici.

Konkurz posestnika Fingušta Janeza se odpravlja, ker so pritrdili po § 179 k. z. vsi upniki.

Potrjuje se prisilna poravnava tvrdke Wagner Josip v Šmarju pri Jelšah. Upniki dobe 40% kvoto, plačljivo v 12 mesečnih obrokih, kot porokinja in plačnica pa pristopa posestnica Wagner Irena.

Končani sta poravnavi trgovke Jerihe Antonije v Gorenji vasi pri Ribnici in trgovca Ozimka Franca v Selih pri Šumберку.

Adria prašek je boljši

OBCNI ZBORI

Izredni občni zbor hranilne posojilnice »Moj dom« bo v nedeljo, dne 19. novembra t. l. ob 9. uri v veliki dvorani gostilne pri Levu na Gosposvetki cesti v Ljubljani.

Dobava-prodaja

Oddaja dnevne dobave mesa za čas od 1. oktobra 1933 do 31. marca 1934 se bo vršila potom javne ustmene pogodbe dne 4. novembra 1933 pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Splošni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. novembra t. l. ponudbe o dobavi vate, kaliko povojev, gaze, Leukoplast-obliža in varnostnih zaponk; do 8. novembra t. l. pa o dobavi 14.000 pol konceptnega papirja in 1200 pol kartona. (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Les se bo prodajal dne 14. novembra t. l. potom pismenih ponudb pri Direkciji šum brodske imovne občine v Vinkovcih. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. novembra t. l. ponudbe o dobavi 300 m plinskih

cevi, 120 matic, 40 kg jeklene pločevine, 11.000 vijakov, 8000 podložnic, 100 kg železa za avtogeno varenje ter o dobavi raznega kavčukastega materiala. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 13. novembra t. l. ponudbe o dobavi 75 kg govejega loja, 5 kg petrika paste, 5 kg voščenih sveč, 36 kg stearinskih sveč, 1 brodskega ventila in 50 m kabla; do 15. novembra t. l. pa o dobavi ca 2000 kg pločevine in 23.000 medenastih vijakov.

Dravska direkcija pošte v Ljubljani razpisuje dobavo tisoč kg svinčenih pečatov. Pogoji se lahko vpogledajo v ekonomnem odseku.

Splošni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 7. novembra t. l. ponudbe o dobavi 200 kg parketne paste, 100 kg sidola in 100 zavrtkov jeklenih oblancev.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.)

Razno

Deratizacija bo izvedlo mesto Zagreb in je v ta namen razpisana za dan 9. novembra ob 11. v mestnem fizikatu javna licitacija. Za uničenje podgan je že v proračunu določenih pol milijona Din.

Celo angleško tvornico za izdelovanje težkih topov v Glasgowu so kupili Francozi. Demontirali so vse stroje in jih prepekljali na Francosko.

Japonski dumping (izg. damping) je vedno ostrejši in na trgu so se že pojavila japonska kolesa, ki niso dražja od 150 Din. Domačini napolinezijskih otokih že pridno kolesarijo na teh kolesih.

Nemška posestva v Vzhodni Afriki, ki jih Nemci cenijo na 30 milijonov mark, so bila razprodana, a se je za nje doseglo le 1-3 milijone funtov, približno eno desetino njih prave vrednosti. Od teh posestev so kupili Angleži 61 odstotkov, Indci 27, Grki 6 in Nemci 2 odstotka.

10.000 dolarjev je dobil klavirski virtuoz Paderewski, da je pol ure igral za neko ameriško radio-družbo.

Tudi po odpravi prohibicije bo ta veljala še: v Washingtonu, Kolumbiji, Alaski, na Havajskih otokih, Portoriki, Virginiji otokih in v Panamski coni.

Bivši predsednik ameriške Chase banke Albert Wiggin se je prostovoljno odpovedal letni pokojnini v višini 100.000 dolarjev, ker so nekateri kritikovali njegovo izpoved pred bančno preiskovalno komisijo. Ta čudež, da bi se kdo odpovedal prostovoljno takšni pokojnini, se v marsikateri drugi deželi pač ne bi mogel pripetiti.

Z obsevanjem ultravioletnih žarkov je pričel dr. Hawlitschek na Dunaju uspešno zdraviti slepico in pa tudi lues. Zadnja se zdravi na ta način, da se obseva gotova množina bolnikov krvi s temi žarki, nato pa ta kri vbrižga nazaj v bolnika in Wassermannova reakcija je potem negativna.

NOVE GOSPODARSKE KNJIGE

Prejeli smo te knjige:

Zoran Hribar: Reine Geldwirtschaft. Založba Kleinmayr & Bamberg, Ljubljana-Leipzig. 85 str. velike osmerke. Tiskala Delniška tiskarna. Vse pravice pridržane.

Anton Žnidaršič: Reforme knjigovodstva in pisarniške opreme. Copyright konzorcija »Detajlist«, ki je založil knjigo in ki tudi dobavlja vso v knjigi navedeno pisarniško opremo. — Tiskala Univerzitetna tiskarna J. Blasnik, nasl.

Kmetijstvo Dravske banovine. Uredil in izdal banovinski odbor Potujoče kmetijske razstave in šole v Ljubljani. Tiskala Univerzitetna tiskarna Blasnik nasl. 171 str.

Milan R. Gavrilović: Privreda Južne Srbije. Predgovor napisal senator Spira Hadži Ristić. Skopje 1933. 183 str. velike osmerke. Cena 30 Din.

Program ljubljanske radio-postaje

Ponedeljek, dne 6. novembra: 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13.00: Čas plošče. — 18.00: Gospodinjska ura: Naši posli (ga. Govekarjeva). — 18.30: Okopavine: Korenje, repa, zelje (prof. Pengov). — 19.00: Plošče. — 19.30: O Slavoniji (Hubert Marjanovič). — 20.00: Plošče. — 20.30: Prenos opere iz Beograda: Eugenij Onjegin. Vmes čas in poročila.

Torek, dne 7. novembra: 11.00: Šolska ura: Kako nastanejo naše pisalne potrebnščine (Viktor Pirnat). — 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13.00: Čas, plošče. — 18.00: Otroški kotiček (ga. Gabrielčičeva). — 18.30: Plošče. — 19.00: Francoščina (prof. Prezelj). — 19.30: Glagolica, cirilica, latinica (prof. Željeznova). — 20.00: Glasbeno oblikoslovje II. (dr. Dolinar). Ilustrirano z Radio orkestrom. — 20.45: Glasba starejših romantikov (Schumann, Mendelssohn, Chopin) izvaja Radio orkester. — 21.30: Čas, poročila. — 20.50: Pevski koncert Jože Likoviča. — 22.30: Angleske plošče.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.

Sobota, dne 4. novembra: Pravica do greha. Red Četrtek.

Nedelja, dne 5. novembra, ob 15.: Mlinar in njegova hči. Izven. Znižane cene. Ob 20.: Turške kumare. Premiera. Izven.

Opera, začetek ob 20.

Sobota, dne 4. novembra: Ol-ol. Začarani ptič, balet. Red Sreda.

Nedelja, dne 5. novembra: Havajska roža. Izven. Znižane cene.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

J. HLEBŠ, LJUBLJANA

DRUŽBA Z O. Z.

CANKARJEVO N. 21 — MESTNI TRG 19

Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo

Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70.

KUVERTA

D. Z. O. Z.

LJUBLJANA

Karlovška c. 2 Vožarski pot 1

TVORNICI KUVERT IN KONFEKCIJA PAPIRJA

Čitajte in razširjajte »TRGOVSKI LIST«!

Brzjavni: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale

Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne robe.

Veleprazarna kave.

Mlini za dišave.

Točna postrežba.

Ljubljana

Dunajska cesta 33

Ustanovljeno leta 1840

Zaloga špirita, raznega žganja in koryaka.

Mineralne vode.

Ceniki na razpolago

Pleskarsko in sobo-slikarsko delo izvršuje po najugodnejših pogojih

Ivan Genussi

Ljubljana

Igriška ulica šte. 10

Telefon 22-67

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d. Grosuplje pri Ljubljani